LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJA ICC LIETUVA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2021 m. birželio 22 d., 21-118VK

LIETUVOS VERSLO KONFEDERACIJOS KREIPIMASIS DĖL TIKĖTINŲ EUROPOS SĄJUNGOS SANKCIJŲ BALTARUSIJAI BEI GALIMŲ BALTARUSIJOS KONTRASANKCIJŲ EUROPOS SĄJUNGOS ATŽVILGIU

Lietuvos verslo konfederacija smerkia 2021 m. gegužės 23 d. Baltarusijos valstybės įvykdytą priverstinį kompanijos „Ryanair" lėktuvo, kuriuo iš Atėnų į Vilnių skrido *inter alia* 94 Lietuvos piliečiai, taip pat Baltarusijos piliečiai Romanas Protasevičius ir Sofija Sapiega, nutupdymą. Lietuvos verslo bendruomenė palaiko Lietuvos valstybės poziciją šio beprecedenčio įvykio atžvilgiu ir palaiko Europos Vadovų Tarybos išvadą dėl reikmės imtis griežtesnių ekonominių sankcijų prieš Baltarusiją. Esame pasiruošę priimti nuostolius, su kuriais galimai susidurs Lietuvos įmonės dėl sankcijų ir (ar) kontrasankcijų.

Šiame kontekste Lietuvos verslo konfederacija turi tris prašymus Lietuvos valdžiai. Pirma, norime atkreipti dėmesį į koordinuotų veiksmų ES lygiu svarbą konkrečiai tranzito per Baltarusiją klausimu. Turime išvengti situacijos, kuri leistų Baltarusijai vienašališkai uždrausti prekių tranzitą į Lietuvą per Baltarusiją. Tokioje situacijoje Lietuva galimai atsakytų uždrausdama tranzitą per Lietuvą, tačiau toks žingsnis menkai pažeistų režimą, nes sudarytų optimalias sąlygas ir paskatas iš šio draudimo pasipelnyti kaimyninėms šalims. Tokio scenarijaus privalome išvengti. Prašome siekti Europos Sąjungos lygmeniu susitarti dėl ES valstybių narių veiksmų koordinavimo tranzito per Baltarusiją atžvilgiu – jeigu Baltarusija siektų „nubausti" vieną iš ES valstybių uždrausdama prekių judėjimą per Baltarusijos teritoriją ar išvis uždarytų sieną vienai iš ES valstybių, visos ES valstybės turėtų proporcingai reaguoti atitinkamu veiksmu.

Antra, iki minėtos Baltarusijos lėktuvo užgrobimo operacijos, LVK nariai reiškė susirūpinimą dėl gana neaiškios Lietuvos stovėsenos Baltarusijos atžvilgiu. Verslui šiuo beprecendenčiu laikotarpiu itin svarbu politinės krypties stabilumas ir valstybės politikos aiškumas. Norime, kad Lietuvos valstybė aiškiai apibrėžtų savo laikyseną Baltarusijos atžvilgiu ir parodytų kryptį, kuria eiti verslui. Verslui reikia aiškumo ir stabilumo. Nepriklausomai nuo to, kokiu keliu nuspręstų žengti valstybė – mes žengsime kartu su ja.

Trečia, norime atkreipti dėmesį, jog verslo bendruomenė yra pasiryžusi priimti didžiąją dalį nuostolių, susijusių su bet kokių ES sankcijų ar Baltarusijos kontrasankcijų įvedimu. Vis dėlto, norime atkreipti dėmesį, kad kai kurios Lietuvos įmonės yra itin priklausomos nuo prekybos su Baltarusija arba prekių tranzito per ją. Sankcijos gali sukelti neeilinius iššūkius kai kurioms įmonėms. Baltarusijos eksporto vežimą per Lietuvos teritoriją organizuojančios įmonės rizikuoja prarasti 30 proc. krovos. Kai kurios įmonės perdirba žaliavas, kurių 100 proc. atsiveža iš Baltarusijos. Atsižvelgiant į tai, kad kai kurioms įmonėms trumpuoju laikotarpiu teks perorientuoti savo tiekimo grandines ir (arba) nukreipti eksportą į kitas rinkas, kreipiamės su prašymu detaliai apskaičiuoti galimų sankcijų Baltarusijai poveikį Lietuvos įmonėms. Įsivertinus galimus praradimus, kviečiame su verslo bendruomene aptarti potencialias sankcijų poveikio švelninimo priemones.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė Eglė Radišauskienė

Originalas nebus siunčiamas. Vilius Kriaučiūnas, el.p.: vilius@lvk.lt, tel. +370 5 212 1111
Gedimino pr. 2/1-28, LT-01103, Vilnius, Lietuva
Tel. +370 5 212 1111, info@lvk.lt, www.lvk.lt